



SAYISAL TEK PAZAR HAKKINDA ÖZET BİLGİ NOTU

TARİHÇE

Küresel ekonomik sistemin yapısı giderek sanal hale gelmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, spesifik bir sektör olmaktan çıkmış, iş yapma biçimlerinin yeniden yapılandırılması, iş süreçlerinin iyileştirilmesi ve işgücü verimliliğinin artırılmasını sağlayarak modern yenilikçi ekonomik yapıların temeli haline gelmiştir.

Bu kapsamda Avrupa Birliği sayısal ekonominin fırsatlarından faydalanabilmek için 2000'li yılların başlarında Lizbon Stratejisi'nin bilgi toplumu hedefiyle başlayan ve sonrasında Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında sayısal gündem hedefine dönüşen bir sürece girmiştir.

Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker tarafından 15 Temmuz 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu Genel Kurulunda açıklanan 2014 - 2019 dönemi için Komisyonun 10 önceliği arasında yer alan "*Sayısal Tek Pazar*" oluşturma hedefi doğrultusundaki çalışmalar İletişim Ağları, İçerik ve Teknoloji Genel Müdürlüğü koordinasyonunda başlatılmıştır.

6 Mayıs 2015 tarihinde yayımlanan COM(2015)192 sayılı Komisyon tebliği ile uygulanmaya başlanan "Avrupa için Sayısal Tek Pazar Stratejisi", temelde Avrupa çapında çeşitli düzenleyici engeller ve koşullar yüzünden dağınık bulunan 28 ulusal sayısal pazarının, tek bir pazar haline getirilebilmesini amaçlamaktadır.

Strateji kapsamına giren temel sorunlar aşağıda sıralanmaktadır:

1. Haksız coğrafi engelleme hususunda temel sorun özel sektörden kaynaklanmakta ve coğrafi bölünmeye yol açmaktadır.
2. Telif hakları ve komşu haklar konusunda Üye Devletler bünyesinde 20'ye yakın farklı uygulama vardır ve bu konuda acil uyumlaştırma gerekmektedir. Bu alanda sadece bilgi toplumu ile ilgili 11 farklı telif hakları direktifi mevcuttur.
3. e-Ticaret Direktifinde bahsi geçen aracılardan rolü ve sorumluluğu konusunda kapsamlı bir çalışma yapılması gerekmektedir.
4. Kargo teslimatında merkezden uzak bölgelere ve sınır ötesi teslimatta haksız fiyat farkları bulunmaktadır.
5. KDV farklılıkları özellikle KOBİ'leri zor durumda bırakmakta ve bu alanda basitleştirme gerekmektedir.

6. Radyo spektrum alanında uyumun tam olmaması farklı sorunlara yol açmaktadır.
7. TV yayınları ile internet yayınlarının aynı şartlara bağlı olup olmaması konusunda bir usul belirlenmelidir.
8. Çevrimiçi platformların (Amazon, eBay, vb) şeffaflığı konusunda çalışma yapılmalıdır.
9. Sayısal beceriye sahip işgücünün yetiştirilmesi için özel çaba sarf edilmelidir. Özellikle Almanya ve Hollanda gibi ülkelerde IT personeli açığı mevcuttur.
10. Hizmetlerin karşılıklı işlerliği bakımında standartlaşmanın ele alınması gerekmektedir.
11. e-Devlet Eylem Planının 2011-2015; 2016-2020 dönemi için güncellenmesi gerekmektedir.
12. Kişisel Verilerin Korunması konusunda 95/46/AT sayılı Direktifin güncellenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak Strateji, Avrupa Birliğinin sayısal ekonomisini genişletmek, tüketicilere daha iyi fiyatlarla, dahi iyi hizmetler sunmak ve işletmelerin büyümesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Strateji, 3 temel ekseninde 15 eylemden oluşmaktadır:

1. Avrupa çapında tüketicilerin ve işletmelerin çevrimiçi ürün ve hizmetlere erişiminin iyileştirilmesi

Tüketici ve işletmelerin güvenebileceği e-ticaret kuralları

Tüketici ve küçük firmaların sınır ötesi e-ticareti tercih etmemesinin temel sebeplerinden bir tanesi, işlemlerin karmaşık yapısı, net olmaması ve 28 üye devletin farklı uygulamalara sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede daha basit ve modern kuralların oluşturulması işletmelerin online olarak sınır ötesi satış yapmasını teşvik edecek ve tüketicilerin e-ticarete olan güvenini artıracaktır. İlave olarak tüketici kurallarının daha hızlı ve tutarlı olarak uygulanabilmesi için ilgili mevzuatında güncellemeye gidilecektir.

Uygun fiyatlı, yüksek kaliteli sınır ötesi kargo teslimi

Sınır ötesi kargo maliyetlerinin yüksekliği, kargo takibinde yaşanan sıkıntılar e-ticaretin önündeki önemli engellerden birisidir. Sınır ötesi paket sevkiyatına yönelik düzenleme ve gözetimi amaçlayan yeni mevzuat çıkarılacaktır

Haksız coğrafi engellerin kaldırılması

Üye devletlerin birbirlerinin e-ticaret imkânı sunan internet sitelerine erişiminin olmaması veya diğer ülkelere satışların yapılamaması nedeniyle uluslararası ticaret yapılamamaktadır. Çevrimiçi içeriğe ulaşmada karşılaşılan coğrafi engellemelere ve

farklı ülkelerdeki potansiyel müşterilere farklı satış fiyat ve koşullar belirleyen internet sitelerine yönelik yeni mevzuat çıkarılacaktır.

Sayısal içeriğe daha iyi erişim sağlanması – Daha modern telif hakları

Videolar, resimler, vb. web içeriklerine erişimin telif hakları nedeniyle kapalı olması önemli bir sorundur. Komisyon üye devletler arasındaki mevzuat farkını gidermek için çalışmalar yürütecektir.

KDV Oranlarından kaynaklı idari yüklerin ve sınır ötesi satışın önündeki engellerin azaltılması

Üçüncü ülkeler ile AB ülkeleri arasında gerçekleştirilecek satışlarda KDV ve diğer idari yüklerin azaltılması sağlanacaktır.

2. İleri sayısal ağlar ve yenilikçi hizmetler için uygun koşulların ve uygulanma alanlarının oluşturulması

Telekom kurallarının amaca uygun hale getirilmesi

Sayısal ekonominin bel kemiği olan bilgi ve iletişim teknolojileri ağlarına ilişkin mevzuatın AB düzeyinde standartlaştırılması özellikle radyo-spektrum ve kırsal alanlara yeterli altyapı yatırımlarının yapılmaması gibi sorunların aşılması sağlanacaktır.

21. Yüzyıla uygun medya çerçevesi

Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi piyasa koşulları ve teknolojik gelişmelere göre revize edilecektir.

Düzenleyici çerçevenin araçlara ve platformlara uygun hale getirilmesi

Bu alanda online platformların (arama motoru, sosyal medya, e-ticaret, vb.) daha şeffaf hale getirilmesi, kişisel verilerin güvenliği konusunu gözetilmesi ve illegal içeriklerin önlenmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

Sayısal hizmetlerde ve kişisel verilerde güven ve güvenliğin güçlendirilmesi

Siber suçların engellenmesine ilişkin çalışmalar yürütülecektir.

3. Sayısal ekonominin büyümeye katkısının azami seviyeye çıkarılması.

Data/veri ekonomisinin inşa edilmesi

Büyük veri piyasası her yıl %40 oranında artmaktadır. Bunun yanı sıra bulut bilişim alanı da sayısal ekonominin inşasında önemli bir yer tutmaktadır. Kişisel verilerin

korunması dışındaki engelleri kaldırmak amacıyla verinin serbest dolaşımına ilişkin ve bulut hizmetlerinin belgelendirilmesine ilişkin bir girişim oluşturulacaktır.

Birlikte çalışabilirlik ve standardizasyon yoluyla rekabet gücünün artırılması

Sanayi ve hizmetler sektöründe iletişimin artırılması ve sayısal teknolojilerin fırsatlarından faydalanılması, e-devlet hizmetlerinin geliştirilmesi gibi konuları içermektedir. Sayısal Tek Pazar için hassas olan sektörlerde birlikte çalıştırılabilirlik kuralları getirilecektir.

Kapsayıcı e-Toplum

e-devlet, e-sağlık, e-enerji, e-ulaşım gibi hizmetlerin birbiriyle bağlantılı ve çok dilli olarak sunulacak ve bu hizmetleri kullanımını yaygınlaştırmak için vatandaş ve işletmelerin sayısal becerileri geliştirilecektir.

Sayısal Tek Pazar; malların, kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımının güvence altına alındığı ve bireylerin ve işletmelerin hiçbir pürüzle karşılaşmadan adil rekabet koşullarında çevrimiçi hizmetlere erişim ve uygulamasının yapıldığı, tüketici ve kişisel verilerin uyruk ve ikamet edilen mekândan bağımsız olarak yüksek düzeyde korunduğu bir pazar olarak tanımlanmıştır.

Sayısal Tek Pazarın tesisinin AB'nin dünya lideri olması için Avrupalı şirketlerin küresel düzeyde büyümesine destek olacağı, sayısal ekonomiden daha fazla faydalanabilmek için, sayısal bariyerlerin de kaldırılması gerektiği ve bunun AB GSYH'sine 415 milyar avro tutarında ilave kaynak sağlayacağı vurgulanmaktadır. Sayısal ekonomi, pazarların genişlemesi, daha ucuza daha iyi hizmet sunumu ve yeni alanlarda istihdam olanakları sağlamaktadır.

Sayısal Tek Pazar kapsamında şimdiye kadar tüm AB çapında mobil dolaşım (roaming) ücretlerinin kaldırılması kararı alınmıştır. Karar 15 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla uygulamaya geçecektir. Avrupa Yapısal ve Yatırım Fonları kapsamında 20 milyar avroluk bir kaynak sayısal teknolojiler ile bilgi ve iletişim teknolojilerine ayrılmıştır

Avrupa için Sayısal Tek Pazar Stratejisi çerçevesinde özellikle 2. sütun kapsamında, çeşitli yasal düzenlemelerin çıkarılması ve/veya değiştirilmesi önceliklendirilmiştir. Bu "Bilgi Toplumu ve Medya" müzakere faslı başta olmak üzere (Tüketici, Fikri Mülkiyet Hukuku, Malların Serbest Dolaşımı, Vergilendirme vb.) çok çeşitli fasıllarda uyum sağlanması gereken AB mevzuatının değişmesi anlamına gelmektedir.